

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

EKONOMIKA KMETIJSKEGA GOSPODARSTVA

STROŠKI IN PRIHODKI VODENJE FADN KNJIGOVODSTVA

Ana Demšar - Benedičič, univ.dipl.inž.kmet.

KGZS – zavod KR

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

POMEN KNJIGOVODSTVA

- **načrtno zbiranje in beleženje podatkov o poslovnih dogodkih na gospodarstvu**
- **je nujni del za odmero davkov (DDV, dohodnina) ali za ugotavljanje učinkovitosti poslovanja**

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

FADN KNJIGOVODSTVO

FADN

Farm Accountancy Data Network

oziroma

mreža knjigovodskih podatkov s kmetij

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

NAMEN

FADN je edina vrsta knjigovodstva, ki je standardizirana po vsej Evropski uniji!

za potrebe izvajanja in načrtovanja kmetijske politike je v EU izbrana poenostavljena metoda FADN knjigovodstva

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

UPORABA FADN PODATKOV

- za **spremljanje dohodkovnega položaja** kmetij različnega proizvodnega tipa, različnih velikosti, na različnih področjih
- za **primerjavo med leti**, med kmetijami, med regijami, med državami, med usmeritvami
- za **pridobivanje tehnoloških podatkov**
- za **načrtovanje**
- za **analizo učinkov kmetijske politike**

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

MP - Povzeto iz JR 6.1

VZPOSTAVITEV KMETIJE - OBVEZEN MEJNIK

3.3.3. **vzpostavil knjigovodstvo za primarno kmetijsko proizvodnjo** v skladu s 6.1.2. točko javnega razpisa

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

MP - Povzeto iz JR 6.1

najpozneje z začetkom novega obračunskega leta po dnevu izdaje odločbe o pravici do sredstev mora začeti s knjigovodstvom za primarno kmetijsko **pridelavo po metodologiji FADN ali z vodenjem knjigovodstva v skladu z računovodskimi standardi** in priporočenim enotnim kontnim načrtom, ki je objavljen na spletni strani ministrstva

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

MP - Povzeto iz JR 6.1

Knjigovodstvo mora voditi od zaključka vzpostavitve kmetije še **najmanj tri obračunska leta**. Upravičenec iz naslova tega javnega razpisa mora voditi knjigovodstvo najmanj **do konca leta 2018 (1JR), 2019 (2JR), 2020 (3 JR)**

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

MP - Povzeto iz JR 6.1

Knjigovodstvo se mora **glasiti na upravičenca**, ki mora zagotoviti tudi standardno obdelavo teh podatkov

In oddati letno poročilo na MKGP ali spletno aplikacijo
ARSKTRP

FADN knjigovodstvo

Vzorčne kmetije

- Pogodba z MKGP
- dokumentacijo pošiljajo v Kranj /Ptuj
- Nagrada za vodenje 175 € oz. plačilo vodenja
- Obdelavo podatkov naredi KGZS Zavod KR/PT

Obvezniki

- Sami poskrbijo za obdelavo
- strošek obdelave podatkov nosijo sami (razen če se uspejo uvrstiti med vzorčne)

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Na mladih kmetih
PODEŽELJE STOJI

POSTOPEK VODENJA FADN

- **obračunsko obdobje** = koledarsko leto
- **dodelitev šifre** 820.0.60... /820.0.61..
- **popisni listi** – inventura (na začetku leta/na koncu leta)
- **vodenje evidenc** – mesečno seznam gibanja živali, doma pridelanih pridelkov in delovne sile

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

NA mladih kmetih
PODEŽELJE STOJI

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

MESEČNA POROČILA

DENARNO
POROČILO

POROČILO O
(DOMA
PRIDELANIH)
PRIDELKIH

POROČILO O ŽIVINI
IN DELOVNI SILI

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

REZULTATI OBDELAV

ZBIR NAJPOMEMBNEJŠIH REZULTATOV

10	Število polnovrednih delovnih moči (PDM)	1,74
25	KMETIJSKA ZEMLJIŠČA V UPORABI (ha)	13,26
75	Gozdovi (ha)	22,72
80	ŠTEVILO GLAV VELIKE ŽIVINE (GVŽ)	20,04
131	SKUPNI PRIHODKI	36.735,96
135	Prihodek od rastlinske pridelave	7.357,25
206	Prihodek od živinoreje	23.830,71
256	Ostali prihodki	5.548,00
270	SKUPNI STROŠKI	30.481,04
285	Stroški s semenom in sadikami	755,23
295	Stroški z gnojili	130,27
336	Splošni stroški	9.850,98
345	Stroški z energijo	6.511,53
360	AMORTIZACIJA	6.223,43
415	NETO DODANA VREDNOST	15.167,24
420	DOHODEK KMEČKE DRUŽINE	15.167,24
430	DOHODEK KMEČKE DRUŽINE/PDM	9.082,18
441	Osnovna sredstva	292.872,06
465	Obratna sredstva	14.771,53
506	Sprememba vrednosti lastnega kapitala (+ ali -)	10.581,00

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

REZULTATI OBDELAV (PODATKOVNI MODEL IN REZULTATI OBDELAVE)

- **SE010** Skupaj vložek dela (PDM) = skupni vložek dela na gospodarstvu, izražen v letnih enotah polnovrednih delovnih moči (PDM)
- **SE025** Kmetijska zemljišča v uporabi (ha) = skupaj kmetijska zemljišča v uporabi poročevalske kmetije. Zajema lastniško zemljo, zemljo v najemu in zemljo v skupni obdelavi.
- **SE030** Kmetijska zemljišča v najemu (ha)

REZULTATI OBDELAV (PODATKOV MODEL IN REZULTATI OBDELAVE

- **SE075** Gozdovi (ha) = gozdno območje, gozdovi, topolovi nasadi, vključno z drevesnicami. Se ne vključuje v KZU.
- **SE080** Število glav velike živine (GVŽ) = število kopitarjev, goveda, ovac, koz, prašičev in perutnine na gospodarstvu (letno povprečje), pretvorjeno v GVŽ.

REZULTATI OBDELAV

- **SE131 Skupni prihodki** = Skupna vrednost proizvodnje predstavlja prodajo in porabo proizvodov (rastlinskih in živalskih) ter živine
- **SE135 Prihodek od rastlinske pridelave** = prodaja + poraba na kmetiji + poraba v gospodinjstvu + (zaključno vrednotenje – začetno vrednotenje)
- **SE206 Prihodek od živinoreje** = proizvodnja živali. Med izdelke štejemo mleko, mlečne izdelke, jajca, provizije za osemenjevanje, gnoj in med. Štejemo tudi prejemke od živali, gojenih na podlagi pogodbene reje.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

REZULTATI OBDELAV

- **SE336 Splošni stroški** = Nabavni stroški, povezani s proizvodnimi dejavnostmi, vendar ne povezani s specifičnimi proizvodnimi linijami.
- **SE365 Stroški z zunanjimi dejavniki** = nadomestila za inpute (delo, zemlja in kapital), ki niso v lasti imetnika. To so plače in socialni prispevki (z zavarovanjem) za delavce, plačane najemnine za kmetijsko zemljo in poslopja ter stroški najema, obresti in drugi finančni stroški za prejeta posojila ter obresti in finančni stroški dolgov.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

REZULTATI OBDELAV

- **SE360 Amortizacija** = predstavlja strošek zaradi izrabe osnovnih sredstev in predvideva, da bomo morali osnovno sredstvo na koncu amortizacijske dobe zamenjati. Določena je na podlagi nadomestitvene vrednosti (vrednost ob zamenjavi). Zadeva nasade trajnih posevkov, kmetijske stavbe in stacionarno opremo, izboljšave zemljišč, stroje in opremo ter gozdne nasade. Za zemljišča in obratna sredstva ni amortizacije.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

REZULTATI OBDELAV

- **SE410 Bruto dodana vrednost kmetije** = skupaj vrednost proizvodnje – vmesna poraba (to je seštevek stroškov, razen plač, najemnin in obresti, ter amortizacije v naših vlogah pa je BDV zmanjšan tudi na račun obresti in najemnin) + bilanca tekočih subvencij in davkov
- Skupaj z rezultatom SE010 (skupni vložek dela) tvori kazalnik bruto dodana vrednost na PDM, ki je ključen kazalnik produktivnosti. Več bruto dodane vrednosti ustvarimo na PDM, boljše je poslovanje in večja je tudi možnost financiranja naložb. Ta kazalnik omogoča primerjavo z drugimi kmetijami, pa tudi z drugimi sektorji gospodarstva.

REZULTATI OBDELAV

- **SE415 Neto dodana vrednost** = bruto dodana vrednost – (plače + najemnine + obresti) – amortizacija
- Ta rezultat nam pokaže, koliko sredstev imamo po odbitku vseh stroškov dejansko na razpolago. V kmetijstvu, kjer se plače navadno ne izplačujejo, nam pokaže, koliko kmetu ostane za preživetje.
- Če ga delimo še z rezultatom SE010 dobimo kazalnik neto dodana vrednost na PDM, ki ga lahko primerjamo denimo z minimalno ali povprečno bruto plačo zaposlenega.